

slaaet Resultat. Dette hævder jeg bestemt, og deri ville alle Videnskabsmænd give mig Ret, at man ikke fra et enkelt Tilfælde kan slutte til noget alment. Man behøver kun at have hørt en eneste Forelæsning i Logik paa Kjøbenhavns Universitet af Prof. Kroman for at blive klar derover, og man behøver kun at have en lille Smule sund Fornuft i Hjernen for at forstaa det.

Der er jo gjort mangfoldige Forsøg i social Henseende i Frankrig. I Aarhundredets Begyndelse drog den ene Koloni efter den anden over til Amerika for at prøve at grundlægge Socialismen derovre inden for mere eller mindre stærkt begrænsede Omraader, og hele Aarhundredet igennem er der gjort Forsøg paa Forsøg. Den eksperimenterende Socialisme inden for Aarhundredets første Halvdel er den, som den moderne Socialismes store Læremester Karl Marx har stemplet som Utopi, og de store Fremskridt, som skete med Karl Marx, var netop, at man kom bort fra den gamle utopiske Socialisme over til en videnskabelig begrundet Socialisme. Det ærede Medlem for Køge har sikkert aldrig læst et eneste socialistisk Skrift, ellers kunde han ikke have holdt den Tale, han holdt i Dag. Jeg vil anbefale ham et meget let overkommeligt og meget billigt Skrift af Friederich Engels, som hedder „Socialismens Udvikling fra Utopi til Videnskab“. Naar han har læst det, vil det være ham ganske umuligt at holde den Tale om igen, som han har holdt her i Dag. Det ærede Medlem for Køge krævede Garanti af et enkelt Medlem, som havde siddet i Finansudvalget. Dette ærede Medlem vil sikkert svare for sig selv, jeg vil her kun bemærke, at det ærede Medlem for Køge heller ikke har Begreb om, hvorledes Socialdemokratiet ser ud, thi det ser heldigvis ikke saadan ud, at et enkelt Medlem eller en enkelt Repræsentant kan afgive noget Løfte paa Socialdemokratiets Vegne. Skulde de socialdemokratiske Fagforeninger, som tælle 70,000 Medlemmer, afgive en saadan Garanti, maatte Sagen under offentlig Debat forelægges for disse Fagforeninger, de maatte stemme derom, og *dem* blev det, som maatte tage Beslutning, *dem* maatte det være, som afgave en saadan Garanti.

Det ærede Medlem for Køge henviste til Andelsbevægelsen og sagde, at der var Folk, som i sin Tid havde en saadan Tro paa Andelssagen, at de med Kraft afviste den Tvivl, der var paa mange Hold om, at Andelsforetagender kunde lykkes, og saa ofrede disse Folk Pengemidler, satte deres Arbejde ind paa at prøve, om Andelssagen

kunde lykkes. Ja, det er rigtigt, men deri ligger jo netop et Bevis for, at min ærede Sidemand (Meyer) og jeg have Ret. Thi det, man gjorde den Gang, i Begyndelsen af Firserne, da Andelsbevægelsen begyndte at brede sig saa stærkt her i Landet, var ikke det, at man gik til Staten og sagde: Vil du, kære Stat, stille nogen Jord til Raadighed, for at vi kunne prøve Andelssagen i Praksis, saa skulle vi — det vil sige Venstrepartiet — ved Hjælp af vore politiske og andre Organisationer stille den fornødne Kapital som Garanti. Nej, saaledes bar man sig ikke ad, saaledes kom ikke Andelssagens Venner og Ophavsmænd til Staten, den Stat, som styres af Højre, af Mænd, som vi ikke have synderlig Tilid til eller Sympati for, og som maaske netop vilde søge at faa et saadant Forsøg til at mislykkes, fordi de have politisk Interesse deri. Saaledes bar Andelssagens Fædre og Ophavsmænd sig ikke ad. De gjorde selv Forsøg, og Andelssagen voksede naturlig frem. Saaledes ønske vi ogsaa, at Fællesdriften skal vokse naturlig frem. Vi have intet imod, at der gøres et saadant socialt Eksperiment, men den ærede Landbrugsminister og min ærede Sidemand have Ret i, at naar man har Gnist af videnskabelig Opfattelse, beviser dette Eksperiment, hvad enten det lykkes eller ikke, ikke det fjerneste. Deri giver jeg den ærede Landbrugsminister fuldkommen Ret. Vi staa paa Evolutionens Grund, vi staa paa Videnskabelighedens Grund. Vi have jo endnu i Efteraaret her i Tinget forelagt et Lovforslag, som alle Socialdemokratiets Folketingsmænd have sat deres Navne under, og som netop gaar ud paa at skabe Betingelser for, at Fællesdriften kan vokse naturlig frem, men dette Forslag, som vi forelagde i Efteraaret, vilde det ærede Medlem for Køge og hans Partifæller ikke have noget med at gøre. Altsaa, naar vi stille Forslag om at skabe Betingelser for, at Fællesdriften kan vokse naturlig frem, saa siger man: Nej, det kunne vi ikke have med at gøre, maaske fordi man forudsætter, at netop under saadanne Betingelser for en naturlig social Fremvækst af Fællesdrift for Landarbejderne vil der være stor Sandsynlighed for, at Fællesdriften vil lykkes. Vi forelagde her i Tinget et Forslag om at stille Jord til Raadighed for Landarbejderne paa saadanne Vilkaar, at disse Folk, hvis de vilde, kunne gennemføre en Andelsdrift i den Udstrækning, som de netop i Øjeblikket fandt praktisk, og de kunde gøre det i større og større Udstrækning, eftersom de naturlige Betingelser